

Нам'ятайте
про
Україну!

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 30 Montgomery St.
Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0907
(212) 227-4125
з Нью-Йорку
УНС-Сотс (201) 451-2200
з Нью-Йорку (212) 227-5250

PIK LXXXVIII Ч. 161.

ДЖЕРЗІ СІТІ НЬЮ-Йорк, Четвер, 27-го Серпня 1981

ЦЕНТІВ 25 CENTS

JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, AUGUST 27, 1981

No. 161. VOL. LXXXVIII.

У Філадельфії відбудеться 36-та Конвенція Євангельсько- Баптистських Церков

Філадельфія, Па. (ак). — Тут, в українській баптистській церкві, 961 Північ 7-ма вулиця, пастором якої є д-р Іван Беркута, в дні від 4-го до 6-го вересня відбудеться 36-та Конвенція Об'єднання Українських Євангельсько-Баптистських Церков у ЗСА. У цій Конвенції візьмуть участь делегати церков, які є складовою частиною Об'єднання, гості від споріднених церков і релігійних асоціацій ЗСА та Канади. Делегацію з Канади очоляють пастори Іван Думич, голова баптистських церков східної Канади, та Йосафат Івасків, голова Всеукраїнського Об'єднання баптистських церков. Будуть також гості з Польщі й інших країн.

У програмі, в додатку до ділових нарад і Богослужень, на яких будуть виступати хори з різних церков і визначні проповідники Євангелії, візьмуть участь українські співаки Олександр Шуренко зі своєю дружиною, які тепер живуть в Гамілтоні, Канада.

Під час Конвенції в суботу учасники будуть мати свою програму Об'єднання Молоді під проводом Олександра Гарбузюка, а в неділю по полудні — Об'єднання сестер під проводом Ніни Вознюк.

Під час ділових нарад будуть вислухані не тільки звіти з діяльності Об'єднання, але порушені справи ширшого розвитку діла Божого тут і в Україні. Резолюційна комісія на чолі з пастором Володимиром До-

машовцем буде трактувати справу переслідування християнської владою в Україні й внесе спеціальні резолюції. З'їзд стане в обороні віри Христової та буде домагається звільнення всіх ув'язнених за слово Боже.

У своєму повідомленні про з'їзд голова Об'єднання д-р І. Беркута та генеральний секретар пастор Олександр Гарбузюк, заявили: "Об'єднання Українських Євангельсько-Баптистських Церков у ЗСА стояло й буде стояти на фундаментальних принципах Святої Євангелії, воно стояло й буде стояти в обороні переслідуваних в Україні за віру в Бога, воно допомагало й буде допомагати ув'язненим борцям за права Церкви Христової, за права людини. Об'єднання Українських Євангельсько-Баптистських Церков у ЗСА не піде на компроміс. Найвищим авторитетом для нас був, є і буде Христос і Церква".

Голова Конвенції "Христос і Церква" буде правити за провідну думку всіх промовців з'їзду. Пастор В. Домашовець у своєму семінарі про "Ознаки приходу Христа" висвітлює роль Церкви Христової в часі відступництва від віри в Бога.

Об'єднання Українських Євангельсько-Баптистських Церков відоме зі своєї місіонерської діяльності в цілому світі. Воно підтримує місіонерів в Південній Америці і за допомогою радіо-пересилки "Голос Євангелії в Україну" підтримує дух всіх віруючих у Бога в Україні.

У світі

В ДРЕЗДЕНІ, СІДНІЯ НІМЕЧЧИНА, відбувається конференція Світової ради церков. Уже від довгого часу та організація плементається у хвості союзу політичних Конференція у Дрездені знову стала форумом для всіх проросетських виступів та до висловів підтримки союзу політиці, включно з союзовими агресивними потягненнями. На конференції багато говорили про імперіалізм, але "забули" згадати про союзовий напад на Афганістан; засуджували збройну боротьбу, але схвалювали озброєння Москвою партизан по всьому світі. Світова рада церков плянує і надалі допомагати партизанам, організованим і шкolenним Росією. Представники Армії Спасіння виступили проти цієї безглуздої й цинічної політики Світової ради Церков, а коли їм не вдалося опам'ятати й інших учасників конференції в Дрездені, вони покинули конференцію й заявили, що виходять зі Світової ради Церков. Вчинок Армії Спасіння викликав велике хвилювання серед учасників конференції.

АФГАНСЬКИЙ МАРІОНЕТКОВИЙ УРЯД БАБРАКА Кармалі, наставлений Москвою, опублікував свої нові умови для переговорів із самостійними політичними колами й партизанськими Афганістану. Всі спроби союзових відділів і афганської армії подолати самостійників дотепер не дали ніяких вислідів, або тільки дуже малі. Боротьба не лише триває далі, але й поглиблюється. Щораз більше мешканців Афганістану втікає за кордон. Дотепер уже майже два мільйони афганців втекли до Пакистану й Ірану. Тому уряд рідше поступитися. Насамперед він признає посередництво ОН і генерального секретаря ОН Курта Вальдгайма. Уряд Кармалі також погодився, що в тій спільній конференції візьмуть участь Пакистан і Іран. Зате афганський уряд не погодився на вихід союзових військ з Афганістану, ще доки почеться конференція, і на вільні вибори після закінчення переговорів. Цим, мабуть, як висловлюється міжнародна преса, уряд Бабрака унеможливив дальші переговори.

ІРАНСЬКЕ РАДІО, ЯКЕ Є ПОВНІСТЮ В РУКАХ ісламських фанатиків, подає щораз більше даних про внутрішню боротьбу в Ірані. Згідно з тими даними, міська партизанка революційних противників аятоли Хомейні й його режиму в центрі якої є ліва організація Муджагедін-і Хальк, збільшує свою активність. В останніх десятих днів згинуло 16 ісламських гвардійців у боротьбі з революційними елементами у вуличних збуреннях. Спроби ісламського уряду жорсткими засобами розправитися з революційним підпіллям не дали сподіваних успіхів. Навпаки, підпілля зміцніло, а його учасники загартувалися й набрали досвіду. Як подало іранське радіо, останньою пошкодженню революційного підпілля була атака на дім генерального прокуратора аятоли Раббані Амляші. Однак уряд сподівався такої акції, і дім, у якому перебував прокуратор Амляші, був хоронений зміцненими збройними частинами. Тому, коли на нього напали підпілля бойовики, то проти них виступили охоронники. В збурінні були поранені по обидвох боках, але охоронники остаточно перемогли. Після того нападу аятола Хомейні знову виступив по радіо і заатакував Муджагедін-і Хальк.

ЗАКІНЧЕННЯ ПЕРЕГОВОРІВ у справі узгодження точок права морів пересує на наступний рік. Переговори ці тривають уже дев'ять років і не знати, чи й наступного року вони доведуть до успіху, бо Союзовий Союз намагається за всяку ціну переперити свої вимоги, які йдуть на виразу шкоди західним країнам і взагалі вільному світові. 8-го березня 1982 року почеться восьмидневна конференція для остаточного узгодження, а пізніше повинно наступити урочисте підписання кодексу права морів в Каракасі, Венесуелі.

УСУНЕННЯ П'ЯТЬОХ ОСІБ ОЗДОРОВИТЬ КРАЇНУ, — ТВЕРДИТЬ БАНІ-САДР

Париж, Франція. — Колишній президент Ірану, а тепер політичний утікач у Франції Аятолла Хомейні намагається на Бані-Садрі, щоб він залишився на пості президента, але це вимагало від нього підпорядкування диктатурі мулл, яка є виразно спрямована проти народу і тому він не погодився на те.

Окремо й ширше висловився Бані-Садр про ролі ЗСА в перевороті в Ірані, наслідком якого усунуто шаха, та в розвитку ситуації після того. Американці, на думку Бані-Садра бачили до чого йде, але вони думали, що в новій більш демократичній дійсності в Ірані вони зможуть більше зробити. Вони думали здобути вплив на аятолу Хомейні, з яким вони утримували контакт в Парижі перед революцією, але вони зовсім не усвідомлювали собі характеру революції. Через те вони пересталися з ісламськими фанатиками завдали їй багато шкідлив. Однак аятола Хомейні не любить воювати та не довіряє їм і тому він, де тільки може, послаблює спаяність і бойову силу збройних частин, а на їх місце висуває ісламських гвардійців, які також намагаються перевернути всі функції від війська.

Власне тому Бані-Садр, коли був президентом більш часу перебував з військовими частинами, в першу чергу на фронті. Це створювало добру атмосферу серед фронтів частин і завдяки тому вони з успіхом протиставилися іракським військовим частинам, які сподівалися легким коштом добитися своїх цілей, а тим часом зустріли опір, якого не зуміли перебороти.

Правлячу систему в сучасному Ірані Бані-Садр окреслює, як звичайну диктатуру мулл, яка мало ризикнує від комуністичної

диктатури в Союзі, чи інших країнах. Аятолла Хомейні намагається на Бані-Садрі, щоб він залишився на пості президента, але це вимагало від нього підпорядкування диктатурі мулл, яка є виразно спрямована проти народу і тому він не погодився на те.

Окремо й ширше висловився Бані-Садр про ролі ЗСА в перевороті в Ірані, наслідком якого усунуто шаха, та в розвитку ситуації після того. Американці, на думку Бані-Садра бачили до чого йде, але вони думали, що в новій більш демократичній дійсності в Ірані вони зможуть більше зробити. Вони думали здобути вплив на аятолу Хомейні, з яким вони утримували контакт в Парижі перед революцією, але вони зовсім не усвідомлювали собі характеру революції. Через те вони пересталися з ісламськими фанатиками завдали їй багато шкідлив. Однак аятола Хомейні не любить воювати та не довіряє їм і тому він, де тільки може, послаблює спаяність і бойову силу збройних частин, а на їх місце висуває ісламських гвардійців, які також намагаються перевернути всі функції від війська.

Власне тому Бані-Садр, коли був президентом більш часу перебував з військовими частинами, в першу чергу на фронті. Це створювало добру атмосферу серед фронтів частин і завдяки тому вони з успіхом протиставилися іракським військовим частинам, які сподівалися легким коштом добитися своїх цілей, а тим часом зустріли опір, якого не зуміли перебороти.

У ФІЛАДЕЛФІЇ

ШОСТИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ФЕСТИВАЛЬ ПРОЙШОВ З УСПІХОМ

Філадельфія, Па. (Від власного кореспондента). — Шостий річний Український Фестиваль музики, пісні й танцю "Гомін України" на всемісному форумі амфітеатру під відкритим небом у Рабін Гуд Делл скінчився тут у п'ятницю, 21-го серпня 1981 року, ввечері з великим всестороннім успіхом. Цьогорічний Фестиваль присвячено корифеєві українського театрального мистецтва маестрові Йосипу Гірняку, сильветкою якого роботи мистця-малювача Петра Андрюсевича була прикрашена заголовна сторінка програми концерту, а його односторонькова біографія була надрукована англійською мовою у середині програми.

Минулого року Відділ Українського Конгресового Комітету в Філадельфії, що його очолює проф. д-р Петро Стерчо, присвятив Фестиваль Василеві Авраменкові, а два роки тому — сторіччю композитора Станіслава Людкевича.

Цьогорічний почесним гостем Фестивалю був тількишн іменований єпископом Філадельфійської Архидієцезії о. шамбелян Роберт Москаль, якого голова Фестивального комітету д-р Петро Стерчо сердечно привітав над нехтавучою оплески публіки, що встала з місць. У концерті взяв участь також представник міської ради Філадельфії Джан Андерсон і представник Відділу розваг міської уряду Юліссес Янг, які також коротко промовили до зібраної української та неукраїнської публіки, високо оцінюючи мистецьку програму Українського Фестивалю.

Програму Фестивалю розпочав точно о год. 8-й ввечері відвідувачами американського й українського національних славних басбаритонів Андрієм Доб-

рянським при акомпаньяменті Томи Гринькова. Проф. Стерчо, привітавши публіку, пояснив відсутність маестро Йосипа Гірняка з причини недуги.

Мистецьку частину програми розпочав браурною "Коломийкою", що її заанцювали танцюристи ансамблю "Волошки" під мистецьким керівництвом Олександра Граура та Софії Януш. Відома українська піаністка з Нью-Йорку д-р музики Юліана Осінчук з легкістю заграла на фортепіані "Варіації на українські теми" Ф. Лещелля та три етюдів Д. Ф. і Ц. мажор Віктора Косенка, за що владна публіка нагородила її щедрими оплесками. Український басбаритон Метрполітальної опери А. Добрянський при акомпаньяменті Т. Гринькова проспівав "Місяцю, князю" та "Благословенна будь", слова Івана Франка, муз. В. Барвінського.

У вокальну частину програми влетіли народні танці "Повзунець" і "Козачок" у виконанні "Волошок", після чого слідував сольовий виступ Євгенії Белючої, під акомпаньямент Леоніда Вербицького, яка захопила глядачів своєю інтерпретацією "Баллад про мальви" та "Я твоє крило", творів В. Івасюка та "Скрипки" Г. Скупинського. Першу половину програми закінчив виступом популярної зі своєї участі в новорічних парадах українсько-американської Струнної оркестри під кермою Фреда Лема. Оркестра відіграла, маршуючи на місці, "Ой, видно село", "Засвітали козачки" та "Аркан" і танець із шаблями, закінчуючи першу частину співом, "Гад Блесс Америка" при співспіві всієї публіки.

Другу частину програми розпочав надпрограмовим виступом Струнної ор-

УРЯД ПОЛЬЩІ СТОСУЄ НОВІ МЕТОДИ БОРОТЬБИ

Варшава, Польща. — Урядові чинники у Польщі, не маючи великих успіхів в боротьбі зі зростом популярності серед польського народу вільної профспілки "Солидарносць", вирішили застосувати скриті заходи, не все морально оправдані, — твердять західні політичні спостерігачі і кореспонденти.

Наприклад, в Катовіцах, осідку продукції сталі, вільна профспілка друкувала політичний тижденьник "Вольні Звонкозвон" накладом 60,000 примірників. Вніч з 14-го на 15-го серпня група "невідомих мужиків" (профспілка підозріває, що це були члени таємної служби), вдерлася до приміщення друкарні, поламала машини і друкарське приладдя, розкинули черенки з набраним матеріалом, обдали фарбою архівні й видруковані газети тощо.

Кореспондент газети "Нью Йорк Таймс" Джеймс М. Маркгам каже, що західні кореспонденти заскочені методами поладження спорів між урядом і профспілкою і заангажуванням до цієї нечесної гри також непрофспілкових робітників. Польський нарід, який переживав в минулому подібні випадки, цілком не здивований таким потягненням урядових чинників. Газета "Вольні Звонкозвон" була дійсно вільною трибуною, з якої читачі довідувались не тільки правду про події в Польщі, але мали нагоду також познайомитися з писанням закордонних газет про польські проблеми. Свого часу ця газета друкувала навіть уривки з твору Александра Солженіцина "Архипелаг ГУЛаг" про систему союзових концентраційних таборів, інформації про зни-

щення на наказ Йосифа Сталіна 10,000 польських офіцерів в Катині під час Другої світової війни, а навіть поміщувала карикатури теперішнього лідера Союзу Леоніда І. Брежнєва і мала з цього приводу неприємності з урядом, які закінчилися конфіскацією газети.

Минулої п'ятниці, 21-го серпня ц.р., вільна профспілка, яка твердить, що має в Катовіцах 17,000 членів на всіх 20,000 робітників сталеварень, хотіла скликати робітників на протестатійне віче у справі вандалізму у видавництві бюлетеню, але урядові чинники робили все, що було в їхніх силах, щоб перешкодити цьому. Віче однак відбулося з участю понад 4,000 робітників, які з обуренням засудили посягання місцевих чинників компартії і уряду. Уряд в свою чергу закинув профспілку, що вона "сілоно хоче перевертати контроль сталевих комбінатів".

В цю справу вмішався сам прем'єр-міністр Войцех Ярузельський, який погрозило, що накладе закрити всі інші видання профспілки, якщо вони будуть поміщувати антидержавні і антикомуністичні матеріали. Ярузельський заявив, що заряд гуті поступили правильно, не допускаючи до видання бюлетеню з антиурядовими і антисоюзовими матеріалами. Немає сумніву, — кажуть спостерігачі, — що така заява прем'єра викликала гостру реакцію вільної профспілки і новий конфлікт між урядом і робітництвом не за горами. Згадавши вже кореспондент "Нью Йорк Таймс" Маркгам каже, що нові форми поборювання профспілки можуть показатися катастрофальними для Польщі.

Бегін відвідує Єгипет

Каїр, Єгипет. — Прем'єр Ізраїлю Менахем Бегін прибув до Єгипту й зузупинився в літній резиденції президента Анвара ель-Садата з метою обговорити й устійнити чимало суттєвих питань, які виникли у зв'язку зі зовсім новою ситуацією в районі східного басейну Середземного моря. Після візиту в Єгипті наступного тижня Бегін прибуває до Вашингтону. Президент Садат відбуде п'ятиденну візиту у ЗСА перед двома тижнями.

Напад лівійських літаків на патрулюючі американські літаки в залив Сидри і зістрілення американцями двох лівійських літаків додали до загострення ситуації в тому обшарі. Ситуація ця гіршає вже від довгого часу у зв'язку з агресивними акціями лівійського лідера Муаммара Каддафі, який намагається створити довкруги Лівії цілу систему залежних від неї держав і таким чином уможливити собі диктувати державам у тому районі. Каддафі не лише загрожує Єгиптові та його союзникові Суданові, але також узброєно арабським збройним відділом на боротьбу проти Ізраїля. Обидві загрози ним держави змушені до протизаходів і це є одною з важливих тем розмов Садат-Бегін. Каддафі підтримує Союзовий Союз.

Однак на цьому не вичерпуються проблеми, які Бегін і Садат, як найвищі керівники своїх держав му-

В Америці

СТЕЙТОВИЙ СУД В НЬЮ-Йорку засудив на 20 років ув'язнення Марка Дейвіда Чепмана за вбивство відомого співака і члена групи Бітлс, Джона Леннона в грудні минулого року. Чепман, який спеціально приїхав до Нью-Йорку з Гаваїв, застрелив Леннона біля будинку, у якому він жив зі своєю дружиною Йоко Оно. Суддя Денніс Едвард запропонував, щоб Чепмана час-від-часу перевірля лікарі-психіатри, бо він під час процесу не виказував повної психічної стабільності. Вбивця мусить відбутися 20 років тюрми, щоб мати право на звільнення на поруку. Під час розправи усі 120 місць призначених для публіки були повні, час вивопнені зацікавленими слухачами.

ВЕЛИКА ФЕДЕРАЛЬНА ЛАВА ПРИСЯЖНИХ поставила у понеділок, 24-го серпня ц.р., Джана Гінклі, атентатника на президента Роналда Регена у стан формального обвинувачення за спробу вбивства Президента і поранення ще інших трьох осіб — пресового секретаря Білого Дому Джеймса Брейді і двох охоронців, члена секретної служби і вайшнгоновського поліцейського. Гінклі, якому минуло 26 років життя, є сином директора нафтового концерну в Колорадо. Перед формальним обвинуваченням Гінклі перейшов цілий ряд психіатричних бадань в Батнер. Кароліна, а тепер перебуває під арештом на базі морської піхоти в Квантіко, Вірджинія, де очікуватиме суду. За доконаний ним злочин його очікує досмертня тюрма.

СЕНАТСКА КОМІСІЯ ЕТИКИ ВИЗНАЛА сенатора Гаррісона А. Вільямса з Нью-Джерсі винним за перекупство і змову у так званих абскам процесах і рекомендувала усунення його з Сенату. Комісія однак відхилює запропоновану Робертом С. Беннеттом рекомендацію, щоб Сенат прийняв резолюцію в тій справі, але натомість запропонував, щоб Сенат розглядав справу нютжерського демократа аж після того, як федеральний суддя займе до цієї справи своє становище, що станеться правдоподібно аж в жовтні ц.р. Сам сенатор Вільямс заявив, що він не почуватиметься до вини і змагатиметься до кінця, щоб показати свою невинність.

КРИСТОФЕР БОЙС, ЗАСУДЖЕНИЙ ШПИГУН в користь Союзового Союзу, який 19 місяців тому був втік з федеральної в'язниці розпочав голодування і не приймає харчів від часу його поновного зловлення поліцією і службовцями Федерального Бюро Інвестицій. При тому він заявив, що скінчить самогубством, як тільки матиме для цього нагоду. Речники бюро стейтської прокуратури в Сістл, Вашингтон, заявили, що у випадку потреби вони дістануть судовий дозвіл на дожильне живлення шпигуна, щоб вдержати його при житті аж до часу чергової розправи. Покищо Бойс поставили у стан обвинувачення за втечу з в'язниці. Бойс, як відомо, передавав союзовим шпигунам засекречені матеріали про американську ракетну зброю і оборонні заходи.

СЕКРЕТАР ДЕПАРТАМЕНТУ ТРАНСПОРТАЦІЇ в Уряді президента Роналда Регена Дру Луїс відкинув апелі Міжнародного Об'єднання контролерів цивільного летунства, які домагаються від Уряду ЗСА, щоб він розпочав розмови з представниками юні контролерів. Д. Луїс категорично заявив, що, з хвилюючою започаткуванням стайку, який до речі був нелегальним актом, федеральний уряд фактично закінчив всякі зв'язки з юнією, яку він уважав за неіснуючу. Виступаючи на телевізійній програмі Ен-Бі-Сі, "Зустрітись з пресою", Луїс дав також докладне пояснення чин Адміністрації президента Регена відновити розмови з 12,000 страйкуючими робітниками. Він заявив, що уряд давав робітникам нагоду вийти з цього страйку з обличчям, але вони не прийняли цієї пропозиції. Контролери, однак, надіються, що до поладження цієї справи може дійти за допомогою посередників між юнією і Урядом.

СВОБОДА

FOUNDED 1893

Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-8964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302. Subscription: 1 year — \$40.00, 6 months — \$22.00, 3 months — \$12.00. U.S. members 65¢ a month. Change of address — 50¢. Make checks or money orders payable to "Svoboda". Postmaster: Send address changes to "Svoboda", P.O. Box 346, Jersey City, N.J. 07303.

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Статті і дописи, підписані авторами, не несуть відповідальності за зміст. Редакція застерігає: право в потрібні виправляти скорочувати надіслані матеріали. Незамовлені матеріали повертаються тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг долучивши задрасовану коверту з відповідною поштовою оплатою. За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата на рік \$40.00, на півроку — \$22.00, на 3 місяці — \$12.00. Для членів УНАО 65¢ міс. За кожну зміну адреси — 50¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Акція над Сідрою

Той день, у якому два американські літаки, відповідаючи на атаку лівійських літаків, зістрілилися, два лівійські літаки советської продукції СУ-22, розпочав зовсім новий етап у розвитку політичних і мілітарних відносин у східному басейні Середземного моря. До того дня лівійські літаки вже не раз атакували перелітаючи над міжнародними водами американські літаки, але й інші арабські країни займалися протиамериканськими провокаціями безкарно. Тепер Вашингтон дав сигнал, що тому кінець.

Клопоти в тому районі Середземного моря почалися, коли 1966 року советська морська ескадра переперлила Дарданельську протоку й вийшла в Егейське, а відтак Середземне море, а за нею почали в той простір прибувати щораз нові советські кораблі, аж їх сьогодні є 39, що творить дуже показну морську флоту. Флота та має різного роду кораблі з винятком літаконосців, бо їх Советський Союз ще не посідає у достатній кількості. Швидко після прибуття першої советської морської ескадри почали советські літаки слідкувати за рухом американських кораблів, а навіть низькобрюхими полетами загрожували їхній безпеці. Ніякі дипломатичні демарші через американські дипломатичні стани не дали ніякого успіху, бо Москва або відмовчувалася, або заперечувала, що советські літаки так роблять. Аж 1968 року, коли советський розвідувальний літак типу Ту-16 після чотирьох брижучих рейдів над американським літаконосцем Ессекс утратив рівновагу й ударив у морське плесо, Москва почала бути обережніша. Від літака вона відмовитися не могла, бо залогом літаконосця Ессекс вилетіла з моря рештка летючий, советський уніформ. Й інші речі докази, але після того советські літаки літають парами, й коли один перелітає над американськими кораблями, другий робить з нього світліни. В такий спосіб росіяни забезпечуються перед знищенням їхнього літака при допомозі якихось особливих засобів, що вони підозрівали у випадку попередньої катастрофи літака типу Ту-16.

Перед декількома роками до советських літаків долучилися лівійські. Американські чинники ствердили понад усякий сумнів, що в таких літаках з лівійськими розпізнавальними знаками рідко перебувають лівійські пілоти, а здебільшого сирійські або російські. Значить, акція загрозливого американським морським і летючим силам в районі східної частини Середземного моря була і є ведена Москвою та групою арабських держав — советських сателітів. Таким чином зістрілення двох лівійських літаків — точної ідентифікації національності їхніх залог ще не подано до публічного відома, хоч лівійський лідер Муаммар Каддафі прийняв повну відповідальність за них — є фактично не лише ударом по Лівії, але також і по її советському протекторові.

У зв'язку з цим виникає питання, як після того поступити Советський Союз? На яку протипоштовхне він Лівію? Міжнародні обсерватори висловлюють думку, що Москва буде відмовчуватися і ніяких протизаходів ані сама не зробить, ані не доручить робити її своїм сателітам. Подібно, як це і було у випадку ізраїльської протипоштовху проти ПВО в Лівані.

Закі американці рішилися збити нападаючі лівійські літаки, було більше подібних випадків. 16-го вересня 1980 два лівійські літаки МІГ-23 заатакували американський розвідувальний РС-135 над відкритим морем, понад 350 кілометрів від лівійського берегів. Американський літак змінив курс і приземлився в Атені. 21-го вересня 1980 лівійці знову заатакували такий самий американський літак РС-135 над відкритим морем. Цим разом лівійських літаків було вісім, чотири типу Міраж (французької продукції), два типу МІГ-25. На це були пригтовані американці, й група американських літаків типу Ф-14 перетяла дорогу лівійським літакам, пілоти яких були сирійці. Сирійці звернулися до свого контрольного центру, що робити, й дістали наказ від'їздитися.

З цього ясно, що Советський Союз, не рішаючись на генеральну атаку, пробують поволі витискати ЗСА і їхніх союзників з східного басейну Середземного моря. Американська відповідь минулого тижня була для них сигналом, що Вашингтон бачить советську гру і протиставляє їй силу. А до тих силових протизаходів прилучуються політичні. Після недавнього перебування президента Єгипту Анвара ель Садата у Вашингтоні, прибуло сюди 6-го вересня прем'єр Ізраїля Менахем Бегін, а в понеділок 24-го серпня Уряд ЗСА вніс до Конгресу на схвалення проект продажу Савдійській Аравії великого комплексу різних родів наймодернішої зброї. З того простий висновок, що американська акція над затокою Сідри була тільки одною ланкою широко закресленого всебічного плану захисту перед советським наступом в цілому великому басейні Близького Сходу, доступ до якого творить східна частина Середземного моря.

Святослав Караванський — найстарший віком — після генерала Петра Григоренка, з усіх недавніх українських підсоветських політичних в'язнів, яким пощастило прибути на Захід. Найдовше насидів у советських тюрмах і людина статочна. І тому тим дивніше було читати деякі його заваги в рубриці „Дружна бесіда“ у „Свободі“, де він дозволив собі зробити поважні закиди у справах, про які, — як виходить з отих закидів, — нічого або дуже мало знає, Святослав Караванський надто поважна людина, щоб дозволити собі кричати, що „дзвонять“, не перевірявши, в котрій церкві.

Категоричним тоном, наче стверджуючи безпеку факт, закинув Українському Науковому Інституту при Гарвардському університеті („Свобода“ з 29-го липня ц. р.), що той висвітлював „дантуківський“ фільм советського виробництва з наклепницьким змістом стосовно до українських вивольних змагань до УПА. Читач такого закиду мусів оторопіти: щось тут не в порядку. Не в порядку те, що Святослав Караванський це писав не перевірявши, що всі ті советські фільми, що їх висвітлюють у УНІГУ, завжди пояснюються, інтерпретуються і їх висвітлюють не задля сприяння советській пропаганді на гарвардському ґрунті, а для розмакування цієї пропаганди. У даному випадку йдеться про фільм, висвітлений у середу, 1-го липня ц. р., „Білий птах з чорною ознакою“, режисурі Юрія Ізненка. Пояснення давав проф. д-р Франко Сисин.

Зміст ставить советську дійсність у похмурому світлі: українську дівчину силують вийти заміж за

Іван Кедрин

НЕ КРИТИКУЙТЕ, ЧОГО НЕ ЗНАЄТЕ

московського червоноармії, який по-хамськи поведилося на традиційному українському весіллі, — а кінчається фільм так, що члени УПА схоплюють більшовика і, коли той не хоче вступити в їхні лави, то прив'язують його до танка і підпалюють танк: у тому місці, кажуть, глядачі фільму в Україні оплескували сцену, і тому цензура миттю фільм зняла з обігу.

Всіма такими фільмами відає в УНІГУ одна українка, яка звичайно подає вступ до фільму, — але на тому фільмі про „Білого птаха“ був, між іншими, студент Максим Гарнавський, син поета Остапа, голови Т-ва Українських Письменників „Слово“. Він запитував наступного дня своїх колег про враження з отого фільму і ні один не схвалював ані фабули й інтенції фільму, ані його технічного виконання. Шобільше: Максим Гарнавський відчитав статтю С. Караванського, і всі вони — двадцять кілька дорослих молодих людей — були обурені, як С. Караванський має відвагу відверто писати, що „під висвітлює українського Гарварду, який мусів би прищеплювати українській молоді любов і повагу до України та до української історії, ведеться антиукраїнська проколонізаторська пропаганда“, — то його відвага мусила б знайти краще застосування. Видно, що С. Караванський, хоч за нього теж заступає український Гарвард, коли він ще каравас в СРСР, і після того запрошував на виступи.

Зміст ставить советську дійсність у похмурому світлі: українську дівчину силують вийти заміж за

не знає історії цієї української наукової установи, не знає її структури, не знає її досягнень. А все це легко було б збагнути, коли б було трохи доброї волі, бож існує вже ціла осявдана інформаційна література в цій матерії.

Можливо більше здивувати уступ Святослава Караванського в „Дружній бесіді“ („Свобода“ з 12-го серпня ц. р.), де він схвалює подорожі деяких наших молодих людей в Україну задля вивчення української, при чому робить цілком чудернацький закид „Чому на поселення досі нема таких курсів? Чому б не створити таких курсів у „Гарварді?“. Виходить, що С. Караванський або вчора злетів на американську землю парашутом з місяця, або не зберігав зв'язку з українською дійсністю в ЗСА й іншими нашими великими громадами у світі та не знає, що тут діється.

Курси українознавства існували в ЗСА для молоді від років. Курси української мови та інших предметів в цілому ряді університетів в ЗСА, Канаді, Європі й навіть Австралії. Щоразу є такі курси і на Союзі в інших оселях, і на пластових таборах і в таборах інших молодечих організацій. Є друковані програми літніх курсів українознавства в Українському Інституті при Гарварді, є літні курси у Мюнхені й Римі на УВУ й УКУ.

Ізнову таки — довідатися про все це можна без великого труду перед друкуванням таких неправдивих закидів.

При всіх хибках нашої (Закінчення на стор. 4)

Павас Феденко

ШКОЛА ДЕСПОТИЗМУ

ЧИТАЮЧИ СПОМИНИ-ЦАРИЦІ КАТЕРИНИ II (1729-1796)

інші талановиті автори. Ідеї свободи і рівності між людьми, які знаходилися в книжках „просвітлів“, особливо притягало увагу молодого Софії. Про суспільну несправедливість і неволю в царській Росії Софія писала:

„Тому що люди (шляхта, бюрократія) ідуть тільки за своїми примхами і фантазіями, вони порушують всі закони або зле їх виконують. Наслідком того вони ніколи не навчаються наказувати і стають тираними“. Далі писала Софія про жорстокість дворян супроти своїх кріпаків. В кожному шляхетському домі були кайдани, залізи нашийники, нагаї, якими власники карали своїх кріпаків. „Ледве можна казати, що вони (кріпаки) є такі самі люди, як і ми; і коли я сама це кажу, то з небезпекою, що на мене полетить камінь“.

Високо гуманні ідеї, правда? Але що сталося з Софією, що прийняла владу, як Катерина II, з титулом „імператриці всеросійської“ в 1762 році? Тут, до речі, слід пригадати слова Карла Маркса: „Буття визначає людську свідомість“.

На російський трон прийшла Катерина II, спираючись на військо, де командувала аристократія (стара чи нова); між новими аристократами були й два козацькі сини з України Олексій Розумовський і Кирило Розумовський. Перший був тайно повінчаний з царіцею Єлисаветою, донькою царя Петра I, і обом Розумовським Єлисавета дала титул графів.

Дворянська каста не дозволила Катерині II ніяких реформ на користь селян-кріпаків, навпаки, шляхта привітала „реформу“ Катерина 1783 року, якою царця заборонила

вільної громади в діяспорі, вона від зарання свого існування здавала собі справу, що для фізичного збереження себе як окремої етнічної (національної) групи треба втримати при українстві молодь докоління — друге, третє і десятє. Вона знала, що найпершим засобом для цього є навчання наших дітей, внуків і правнуків української мови, історії й літератури — власне на курсах українознавства. Теорія покійного д-ра Луки Мишуги про „дві батьківщини“ мала й оце на увазі: не відстрашувати народжену вже на поселеннях молодь від країни, де вони прийшли на світ, а зашпелювати в них сентимент до батьківщини батьків і дідів, навчивши їх підстав українознавчих наук, і коли дозволить на це фонди і обставини, — показати їм ту батьківщину батьків-дідів. Але поручати нашим молодим людям, що вони іхали в Україну вчитися української мови та читати в советських підручниках фальші про історію України й винятки з літератури, які сприйняли для советської пропаганди і творення „єдиного советського народу“, — такого у нас ще не було.

Добре сталося, що редакція „Свободи“ завела рубрику „Дружна бесіда“, де Святослав Караванський може висловлювати свої заваги на тему советської системи, советської колонізаторської дурійки, брутальної русифікації політики. У цих справах — С. Караванський фахівець. Його відповідь Солженіцинові з вичисленням методів, що їх вживає політика русифікації, — першорядна. Але атакувати українські установи в ЗСА — це не

українським селянам переїхати від одного землевласника до іншого. То було введення кріпацтва для українських хліборобів.

Катерина II не забула своїх заливань до письменників і філософів „Освічености“; кликала їх до себе в гості, наділяла подарунками. І Вольтер постарувався у царці й хвалив її режим. Шоправда, деякі філософи й письменники придивилися до декорації „освічености“ при дворі Катерини і написали правду про режим царці, що очолює в листах називала себе „республіканкою“.

До критиків режиму Катерини II належить також Дідро, французький енциклопедист, гість царці. Він писав:

„Царця Росії є деспотка. Тому що вона хоче зберегти деспотизм, вона видає свою книгу законів, як її подобається. Вона не потребує згоди народу“.

Давні слова, але як свіжі? Скільки конституцій написали вожді СССР, які громадянам обцяли „груші на вербі“! І результат однаковий: деспотизм терористичний клім не попустив ані трох.

НА МИСТЕЦЬКІ ТЕМИ

„Перед ювелірною крамницею“

Оце вже друга з черги прапир'єра поетичної драми Кароля Войтили; першу „Брат нашого Бога“ ставив краківський Театр ім. Ю. Словацького.

Появу на сцені обох цих драм попереджали скріплені світлинами репортажі, викликавши не абияке зацікавлення не так забарвлене любов'ю до театру, як самою цікавістю: як-то на сцені звучить слово сьогоднішнього Папи.

Драму „Перед ювелірною крамницею“ ставили два польські театри — Театр ім. Є. Шаянського у Вальбжиху і варшавський Театр-Студія.

Саме про ці дві інсценізації хочу поділитися думками з читачами.

Режисер спектаклю в Театрі ім. Шаянського вишів із заложення, що аскетичний театр мисли був би для широкої публіки замало зрозумілим, тому, щоб полегшити розуміння особливо наголошеної в драмі візії, він використав у виставі цілу, так сказати б, театральну машинерію, тобто всі технічні засоби, якими розпоряджав театр, на те тільки, щоб збудувати в театрі костюл, у якому мала відбутися дія. Тож сконструйовано вітер, виконано великого розміру вітраж з Розп'яттям і багато дечого іншого, що дає ілюзію нутра церковної споруди.

В парі з цим є там і священик при Богослужбі й очевидно вітарні хлопці, а перед вітарем — молода пара у весільному одязі, поблизу батьки молодих і багато гостей. Словом усе, як під час справжньої шлюбної церемонії. Музику до віршів автора скомпонував мабуть наш земляк, Юрій Максим'юк. У спектаклі також бере участь відомий хлоп'ячий хор Познанської філгармонії Стефана Стулгірського. Є сцена проповіді, зверненої до новоженців. Іншими словами, всяка різноманітність засобів неадекватних до тексту.

Придаване надміром режисерських ідей-помислів, слово майже зовсім пропадає. Видобути з тексту нормального драматичного діалогу акторам не щастить. Жести і міміка, що їх застосував режисер для підкреслення вірогідності постанови, приводять до дражливості манери „переживання“.

Моменти поетичної медитації, які мали б під спектакулярним поглядом надбавити до містерії, — нечіткі, замазані. Перекласти поетичну драму на мову ілюстративного театру не повелося.

Зовсім відмінне режисерське вирішення представив у Варшаві Андрій Селенський. Дуже добре фреквентовані спектаклі проходили у підземній каплиці костюла св. Анни. Одиноким ревізитором з дві свічі. Аскетичне нутро каплиці в сутніку створює контемплативний

Слід зазначити, що в часі Другої світової війни Кароль Войтила був чільним актором Рапсодичного Театру. Сліді цього можемо помітити сьогодні. Між іншим, у Філадельфії живе польський актор, який із автором обговорюваного твору працював у згаданому театрі. Він оповідає, що кращою людиною й товариша праці, як Войтила, він не може собі уявити.

Кінчаючи статтю, подам, що в обсягах ролей поодиноких польських театрів знайшов такі українські прізвища: Міх, Добош, Корни-

настрій. Сакральний простір з формою втиснення в містерію. Нерухомі лица акторів (між іншим, із усіх містерій); очі, адивлені кудись понад полум'ям свічок; повільний стилізований жест — усе це сприяє тому, що слово стається найважливішим елементом, що організує спектакль.

Білий рефлексивний вірш, звільнений від сценічного руху, визначає динаміку вистави. Актори, що правд, говорять і співають про те, що діялося колись, але глядач теж відчуває, що відбувається в їхніх думках, коли вони стоять непорушно, адивлені в полум'я свічок.

Голос Бога доходить з-за обсягу свіла (з дальшого пляну каплиці) і становить вислів святої Правди. Із сценічного простору виростає простір релігійний тим більше, що за стінами пролітає Вієрія, збірна молитва й несеться гомін дзвонів. У такому сценарії і завдяки такій концепції театрального видовища поетичне слово драми набирає іншого сенсу. У каплиці, переповненій вслуханнями в містерію людьми, постає символічний вимір, а релігійний текст промовляє повністю. Спектакль перекоує автентичністю.

Драматургія Кароля Войтили, одностотна в змісті стилі і настрою, оперує містерійною формою й вимагає інших засобів вислову, ніж у традиційному театрі. Заставля, що найбільш відповідною формою для цієї драматургії є поетичний театр слів.

Поетична драма „Перед ювелірною крамницею“ подала 1960 року.

Роздумування над долею трьох заоханих пар, показують можливості знайти правду і частя на складаному шляху життя в опері об гієрарху моральних вартостей. Найвища форма любові є повне й остаточне з'єднання двох людських існувань. Так окреслений напрям мислення має свій вислів у динаміці та конструкції драми. Він же — цей напрям — інспірує найбільш правильну інтерпретацію тексту.

Слід зазначити, що в часі Другої світової війни Кароль Войтила був чільним актором Рапсодичного Театру. Сліді цього можемо помітити сьогодні. Між іншим, у Філадельфії живе польський актор, який із автором обговорюваного твору працював у згаданому театрі. Він оповідає, що кращою людиною й товариша праці, як Войтила, він не може собі уявити.

Кінчаючи статтю, подам, що в обсягах ролей поодиноких польських театрів знайшов такі українські прізвища: Міх, Добош, Корни-

(Закінчення на стор. 4)

Анатоль Камінський

СИТУАЦІЯ НА УКРАЇНІ

І ВИСНОВКИ З НЕЇ

Інтегральна мультинаціональність — головний метод й інструмент русифікації на сучасному етапі

III

Ясно, що на тлі явраз щораз більше різної стратифікації советського суспільства, з його гострим розподілом на правлячу партійну номенклатуру, з її спецагазінами, дачами й іншими привілеями, та експлуатовані народні маси, з чергами за хлібом і молоком, — говорити про соціальну однорідність — це звичайний глум.

— 2 —

Стількі про два основні теоретичні канони „советської національної політики“, які разом з спільною економічною базою, ідеологією (марксизмом-ленінізмом), культурою та побутотворять базу, на якій постав „єдиний советський народ“. Пора перейти до практичних засобів і методів „формування“ советського народу на сучасному етапі, які власне виводяться і опираються на цю базу. Вищезгадана Аріфханова писала, що „інтеграційні процеси виявляються у всіх сферах життя нації, (...) але в економічній діяльності вони виражені найбільш виразно“ (Цит. твір, стор. 29).

У висліді: „Економіка кожної республіки є складовою частиною економіки країни, в розвитку майже всіх її галузей активну участь беруть усі народи. Тому економіка окремої республіки — це не тільки результат діяльності її населення, але й результат співпраці і взаємодопомоги всіх народів країни“ (Там же, стор. 30).

Країна централізованість советської економіки — не новина, як і диктовані централізацією інтеграційні засоби і механізми, які слугують туго централізованому перерозподілу національного доходу через інтегральний

державний бюджет у рамках однієї держави, а не на основі товарного еквівалентного обміну між республіками. Справа, однак, зараз у чому іншому. А саме в тому, що на теперішньому етапі „творення“ єдиного советського народу, всупереч раціональним вимогам і потребам советської економіки, яка вимагає явраз децентралізації, що децентралізацію ще посилено і поширено; інтенсифіковано інтеграційні механізми і надало їм вже не тільки чисто економічну, але передусім специфічну, соціально-політичну функцію в процесі перемішування і асиміляції неросійських народів, як чергового кроку до здійснення цієї штучної соціологічної креатурі.

Головну роль в цьому інтеграційному процесі відіграють під сучасну пору побудови і експлуатація грандіозних індустріальних, енергетичних, іригаційних, меліоративних і інших об'єктів і проектів, які не лише зв'язують і закріплюють „економічну спільність і єдність“ усіх республік в одному центральному — контрольному комплексі, але є політичними інструментами асиміляції і русифікації. Вони проводять не лише до узалежнення і повної підпорядкованості в економічній сфері, але й проводять до поважних змін демографічного, соціального, побутового і політичного порядку, бо за Аріфхановою, „Гігантні побудови комунізму притягають сотні і тисячі робітників і спеціалістів із всіх братніх республік. Це сприяє не тільки формуванню міжонаціональних колективів будівників, але й зумовляє поглиблення міжонаціональності республік, що є однією з важливих передумов зближення націй на сучасному етапі“ (Цит. твір, стор. 33).

Це і є ці „політичні і культурно-ідеологічні“ та національні аспекти економічної інтеграції.

Механіка цих процесів доволі проста, хоч не завжди про неї говориться: „гігантні побудови комунізму“ в доповненні до постійних менш масштабних об'єктів (от таких хоча б, як текстильний завод у Тернополі, побудований на привезених росіянах в 1960 роках) мають вести до мішаного складу робітничих колективів і в свою чергу до мішаного складу населення в даній частині республіки взагалі.

Це в демографічному, національному відношенні.

В мовному аспекті: російська мова, як мова

(Далі буде)

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ ЗАКЛИКАЄ ВСІХ ВІДДІЛОВИХ УРЯДНИКІВ: ПРЕДСІДНИКІВ, СЕКРЕТАРІВ, КАСИРІВ ТА КОНВЕНЦІЙНИХ ДЕЛЕГАТІВ ВЗЯТИ АКТИВНУ УЧАСТЬ В ПЕРЕДКОНВЕНЦІЙНІЙ КАМПАНІЇ. ЗА АКТИВНУ УЧАСТЬ І УСПІХИ В ЦІЙ КАМПАНІЇ ПЕРЕДБАЧЕНІ НАДЗВИЧАЙНІ НАГОРОДИ І ВОНА БУДЕ РІШАЛЬНА ДЛЯ ВИБОРУ КОНВЕНЦІЙНИХ ДЕЛЕГАТІВ І ДЛЯ УЧАСТІ У КОНВЕНЦІЇ В ТРАВНІ 1982 РОКУ.

Участь українців у літній науковій лабораторії

Коли говоримо про дослідну працю науковців українських кіл у вітчизні, то маємо на увазі передовсім такі відомі та заслужені інституції як НТШ УВАН, УВУ, УКУ чи в тіло кох останніх роках УНІГУ та Канадський Інститут Українських Студій в Едмонтоні, Канада. Але і ці організації осередки наукової праці зі своїми бібліотеками, архівами тощо не завжди задовольняють потреби дослідників окремих ділянок науки зокрема в українськомовних аспектах. Доволі часто як старшим і досвідченим науковим робітникам, так і молодим адептам науки доводиться шукати інколи драматичні пошуки за необхідними матеріалами по різних бібліотеках чи навіть приватних колекціях. Українські колекції мають такі університети, як Мінесотський чи Блумінгтонський (Індіана); мають їх зокрема такі репрезентативні університети, як Манітобський чи Торонтоський, не кажучи вже про Бібліотеку Американського Конгресу.

В Америці одним з таких університетів, що за останні десятиріччя завдяки великому зростові своїх книжкових фондів став одним із передових науково-дослідних осередків середнього заходу, є Іллінойський університет у Шампейн-Урбані (приблизно 150 миль на південь від Чикаго). Бібліотека цього університету нараховує шість з половиною мільйонів томів і є третьою — після Гарварду і Єйлу — найбільшою університетською бібліотекою у США. Також третью після Гарварду і Колумбійського університетів є його слов'янська секція, яка нараховує 400,000 томів.

І саме оцей восьмитижневий період — від половини червня до половини серпня — прийом, оформлення і надання можливостей для свободних наукових досліджень підібраним кандидатам, має назву Літньої дослідної лабораторії, а учасників її можуть бути тільки вибрані кандидати, які мають певне визначення відношення до таких чи інших наукових досліджень.

У цюгорничій літній лабораторії взяло участь 200 осіб різного віку та різних національностей. Були тут дослідники-науковці із 38-ми штатів Америки, а крім них були гості з Австрії, Англії, Західної Німеччини, Єгипту, Ізраїлю, Італії, Канади, ба навіть із Нігерії. Усіх їх єдиною зацікавленістю історією, економікою, літературою, мистецтвом, чи взагалі культурою Східної Європи, а в тому і окремих ділянках модного сьогодні і розвиненого соєтства.

Центр досліджень Росії і східноєвропейських країн

Незвичайний ріст книжкового фонду Іллінойського університету вирішив те, що при ньому завдяки стейтсменам, а передусім федеральним фондам, постав Центр Досліджень Росії і країн Східної Європи, в тому й України, проблематика якої стала тут однією з передових ділянок наукових зацікавлень і студій.

Від дев'яти років кожного літа в період від 15-го червня до 8-го серпня з'їжджаються на кампус цього університету десятки, а тої сотки наукових робітників, професорів вищих навчальних закладів, аспірантів, докторантів, членів наукових інститутів тощо не тільки з Америки, але й з закордонних країн, і тут користуються у своїй науковій праці незвичайно великими улегшеннями. До їх послуг є дарові і вигідні мешкальні кімнати в доволі добре обладнаному студентському гуртожитку (бож це час вакацій), дешева студентська харчівня, де можна прохачуватись за десять доларів денно, чи більш люксусова професорська. А понадусе до їхньої диспозиції є велике і різноманітне багатство книжкових фондів, фільмів, мікрофільмів чи фотокопіювальних засобів. Особливою добродією може користуватись приїжджий науковець і відповідно до своїх потреб, зацікавлень і можливостей перебути тут тиждень-два чи навіть повних вісім тижнів. Перебути в атмосфері чистого і привітного університетського містечка, серед людей науки різного віку і статі, з різних країн, з різними зацікавленнями. А треба відмітити, що кампус цього університету справді імпонуваний своєю архітектурою, чудовими парками променадми тощо. Та й саме містечко має чар.

Українські книжкові фонди і дослідники

Прибули на Літню лабораторію до Іллінойського університету і українські дослідники. Приїхало їх 18 осіб, здебільшого виклада-

чі і професори американських і канадських коледжів і університетів, які вже іраніше тут бували, і їм відомі реальні наукові користі з поїздки до цього осередку.

Початки книжкової колекції університету сягають 1920 років, коли університетській бібліотеці вдалось навізати діловий контакт із державними видавництвами, зокрема на еміграції, але результати були не дуже значні.

Прошлі три чи чотири десятиріччя кількість українського книжкового фонду дійшла ледве до чотирьох тисяч томів. Але початок 1900-их років був зворотним у цій важливій справі. На працю до бібліотеки Іллінойського університету заангажовано молодого і енергійного, з професійною освітою бібліотекаря, доктора з царини української літератури, сьогодні загальновідомо науковця і культурного діяча д-ра Дмитра Штогриня. На цьому університеті він почав планоно розбудовувати український відділ бібліотеки, крім того став професором двох курсів (нижчого і вищого) української літератури (українську мову викладає тут уродженець Київщини німецького походження д-р Курт Кляйн).

За старанням д-ра Штогриня бібліотека закупила колекцію цінних і рідкісних книжок (сім тисяч) від св.п. Іллі Чайковського, а впродовж цього успішного співробітництва з адміністрацією університету і керівництвом слов'янського сектора бібліотеки загальною кількістю томів українського відділу зросла за останні кілька років до 40,000 томів (включно з мікрофільмами старих і недоступних видань). На українську в Іллінойському університеті українська громадська, стверджує проф. Штогрин, — не дала ні одного цента. А її закуп, упорядкування, оправа і тому подібне коштують досі приблизно півмільйона доларів.

Це справді не абияке досягнення тим більше, що книжковий фонд української секції слов'янського відділу бібліотеки постійно зростає. Заслуга в цьому і тим майже виключно д-ра Штогриня, який на 21-му році своєї професійної праці в іллінойській бібліотеці є професором бібліотечної

адміністрації і головою каталогового відділу слов'янської бібліотеки, а до того веде два курси української літератури. Є він, отже, загальновідомим в університетських колах справжнім амбасадором української науки, а його позауніверситетська наукова і загальнокультурна діяльність теж загально відома.

Знають про це „жерці науки“ дослідники старшого і молодшого покоління, і прибули у гостинні пороги Іллінойського університету на тиждень чи два, а то й на кілька днів почувають тут себе справді, як у себе вдома, бож саме він старается якнайбільше сприяти їм знайти відповідні наукові матеріали чи дати таку чи іншу фахову пораду.

А тепер коротко про учасників цюгорничій Лабораторії. Було їх, як уже згадали, 18 осіб, а тематика їхніх наукових зацікавлень була доволі широкою ділянкою. А ось перелік досліджуваних тем чи проблем: українська література та її окремі питання — Тетяна Бачинська-Кейс (Нью Йорк) і Мирослав Семчишин (Ілліной); українська література була заступлена шістьма дослідниками: Б. Чопик (Юта), Віталій Кейс (Нью Йорк), Марта Кухар (Ілліной), Володимир Смирнів (Канада), Олександр Сидоренко (Аркансо), Елеонора Адамс (Пенсильванія). Історичною й історіографічною тематикою займалися „п'ять дослідників: Горак (Ілліной), Олена Лукаш (Пенсильванія), Роман Сербин (Канада), Любомир Винар (Огайо), Крим нх у Лабораторії брали участь: Марія Овчаренко (Ілліной) — українська мова; Ігор Стебельський (Канада) — міграційні рухи українців перед 1917 роком; Оксана і Орест Кравс (Клівленд), В. Печенюк (Англія) і М. Домашевський (Чикаго).

Над окремими проблемами, на прохання авторів дослідників, відбулися семінарні дискусії, що ними звичайно проводив як господар д-р Штогрин. У цілому цюгорничю сесію в Літній лабораторії з української точки зору треба вважати за дуже корисну і успішну.

Мирослав Семчишин

Виставка народного мистецтва в Еванстоні

Еванстон — це університетське містечко на північному березі Чикаго, в якому знаходиться Нортвестерн університет, один із престижних приватних університетів США. Деякі його вулиці нагадують європейські містечка своїми стародавніми кам'яницями, а інші ділянки — це ультрасовременні будівлі. Ця цікава архітектурна мішанина кампусу університету знаходиться серед зелені і квітів на мальовничому березі озера Мічиген.

Серед декількох тисяч студентів є й декілька українців, які, хоч і переобтяжені своїми заняттями, намагаються, по змозі, інформувати і ознайомлювати не-українців із українською культурою й станом українців в Україні. Членами Українського Клубу в цьому році були Данило Галібей, Анна Гевко, голова Клубу, Адріана Кочман, Борис Лушняк, Олександр Новицький і Анна Помяк.

Заходами Українського Клубу і в порозумінні з 29-им Відділом СУА в Чикаго, була влаштована виставка української народної творчості, разом з українською англослов'янською літературою, в приміщенні бібліотеки Нортвестерн університету. П'ять великих вікон, вірніше скляних скринь, були вивішені вишивками, різьбою, керамікою, писанками

Деякі з експонатів на виставці.

народним одягом, книжками та інформативними брошурами. Глядачі захоплювалися яскравими кольорами та інтригуючими зображеннями української вишивки, писанок і різьби. Завжди хтось підходив до виставлених розложених книжок і брошур і читав про українців в Україні й на поселеннях.

Усі експонати цієї виставки були з приватної колекції мисткині Олександри Дяченко — Кочман. Виставка тривала шість тижнів — у квітні й травні.

Український Клуб вже планує активну діяльність в новому шкільному році.

У.К.

Червень не тільки є одним із найкращих місяців року, але й один із найбільш пам'яткових. Це місяць закінчення шкільного року. Тоді коли цілий рік науки стає міром оцінок на свідощах і вказує певне майбутнє студента.

Цього місяця, як ніколи, Гартфорд зворушився у підготовках до градації. Було зі середніх та високих шкіл їх доволі багато! Громада бажала їх привітати у свої ряди та погратувувати з успіхами.

Найбільшою радістю були матуранти української школи св. Михаїла — Геня Зелез, Леся Зборовська, Марта Колінська, Андрій Гарасимак, Теодор Кузьо, Олесь Провост і Марко Рудик, які успішно закінчили науку, отримавши дипломи, гарно виписані А. Рудиком.

Іхня підготовка до матурити тривала цілий рік, однак сама „гарячка“ наступила шойно коротко перед матурою. Діти „кули“, скільки тільки час дозволяв, бож і рівночасно були також шкільні американські іспити.

Настав перший вечір матурити. Отець Р. Білєцький тривала молитву, розпочинаючи матуру. Учні, де що знервовані, входили до класу, де перед комісією у складі: інспектор Р. Романишин, директор О. Пришляк, д-р М. Снігурович, Б. Стельмах і д-р О. Теслюк, — здавали іспити з того, що навчилися протягом одинадцяти років. Не менше переживали батьки, які нетерпляче очікували перед школою вислідів. У половині іспиту відбулася перерва. Директор Пришляк постарався „поїсти“ і солодке. Діти трошки відпружилися і в дружній атмосфері інспектор Р. Романишин промовив коротко, але змістовно, до матурантів. Він підкреслював їхню наполегливу працю в підготовці до матурити та побажав даліших успіхів в українському житті. 10-та година вечора — кінець першого усного іспиту. Коби перейти ще два писемні й один усний, тоді все буде гаразд. Прийшла і ця хвилинка. Всім здавалося, що було важко, але мали надію, що переїшли. Тяжко повірити, що це вже вони востаннє навчаються в українській школі. Невже ж непотрібно буде йти у суботу до школи? В одних відчувається радість і вітха, а в інших — жалю. Велика частина їхнього життя пройшла в цим малім українським арсеналі. Тут вони вивчали свою українську мову, культуру і пісню. Тут були їхні українські товариші.

У наступну суботу відбувся матуральний обід. Прибуло біля 50 осіб. Приміщення ресторану подружжя Дидинів було надзвичайно гарне. Шість матурантів, всі одягнуті у вишивки, засіли при дещо підвищеному столі. Родина, священники, вчителі, приятелі і представники організацій — Пласт, Пластпрат, СУА-А, УКА, ООЧСУ, ОЖ ОЧСУ, СУА, дивізійники, 277-ий Відділ Народного Союзу, Кредитівка, Товариство Св. Імени і хор „Діброва“ — засіли за дбайливо прикрашеними столами. Отець Р. Білєцький відмовив молитву.

Під час обіду промовляли, в першу чергу, директор, який заявив, що всі учні здали матуру, а дипломи будуть їм вручені під час загального закінчення шкільного року — в наступному тижні. За їхній труд і витривалість кожний матурант одержав пам'яткову книжку від директора. Далі виступила учениця Леся Зборовська з подякою вчителям і батькам за те, що вони могли успішно закінчити науку і завершити її матурою. Слудувало слово від родичів, яке виголосила Зірка Рудик. Вона зупинилася зокрема на дуже важливим теперішнім явищі — уживанні української мови, підкресливши, що саме ці

Гартфорд під знаком градації

абсолютенти одинадцяти років української школи повинні берегти і вживати свою рідну мову, щоб увесь труд батьків, які так пильно і наполегливо возили їх до української школи, щоб вшити ту грудку української землі і всього, що є близьким, дорогим і рідним, не пішло марно в забуття. Зірка подякувала директору Пришлякові за його дійсно примірну батьківську і професійну опіку. На пам'ятку Марко Рудик і Олесь Провост вручили йому чудову інкрустовану касетку. Іншим вчителям (д-р О. Теслюк, В. Теслюк, Б. Стельмах, А. Пришляк), яким належало не менша подяка, вручено букети роже. Жаль, що решта вчителів не з'явилася на це свято. Далі промовили голова місцевого Відділу УКА Б. Крупа й о. С. Чомко.

Після відмовлення молитви всі пішли до спільного фотографування, і ще довго гуторили біля ресторану.

13-го червня було дві великі імпрези. Вдень — закінчення українського шкільного року, а ввечері — градаційна забава.

Вранці відправлено св. Литургію з участю всіх студентів української школи, вчителів і родичів, які масово приступили до св. Причастия. Після гарно приготованого Батьківським комітетом сніданку, головою якого є Євген Сиротюк, відбулася роздача свідощів і нагород. При вході до залу пишалося табло матурантів. Воно — перше в історії школи св. Михаїла, яке оригінально виконали подружжя А. і З. Рудик. На сцені зайняли місце, в останній раз, шість абсолютентів, учителів і священників. Святом успішно провів директор Пришляк. Коли всі класи, почавши садочком до 10-ої класу, одержали свідоща, присутні оплесками вітали матурантів, яких по черзі представив директор, а о. Чомко вручив свідоща і дипломи. Д-р М. Снігурович винагородив чотирьох учнів грошовими нагородами, а саме: Геню Зелез, Тодзя Кузьо, Олену Провост і Марку Рудика. Зворушливо до матурантів промовив Е. Сиротюк. Від студентів подякувала вчителька Леся Зборовська, вручивши кожному китицю квітів.

Годі було довго затримуватись, бо за кілька годин мала відбутись вже традиційна градаційна забава. Місцеві організації СУА-А і Пласт тісно співпрацюють в цій ділянці, бо кожного року чергуються в провадженні забави. Цього року черга припала на Пласт і Пластпрат. Над збиранням імен градаційної програмою забави трудилась пл. сен. Уляна Гринь і пл. сен. Арета Барановська.

Точно о годині 10-й, під звуки маршу, увійшли всі градаційні парами на залу, оформившись півколом. Періди вели матуранти української школи — Марта Колінська і Марко Рудик, Леся Зборовська і Теодор Кузьо, Геня Зелез і Олесь Провост. Далі — градаційні середніх шкіл: Світлана Волошко (Юрій Веремчук), Ірена Блюс (Марко Винарський), Геня Дубік (Марко Шафран), Андрій Гаврилюк (Богданна Ганчук), Оля Калюк (Петро Борейко), Дембора Коч і Павло Краків, Наталка Кушман (капітан Богдан Родзінський), Христия Пришляк і Петро Зелез, Адріан Зборовський (Ліда Любінська), Орест Зборовський (Сузанна Вебер). Присутні теж вітали градаційні

університетів — Мирона Гудза, Марічку Кузьму і Наталку Воскобійник. Станічний пл. сен. Юрій Барановський представив парі, розповівши коротку біографію і закінчили студію кожного.

Заграли перші акорди танцю для градацій, які несміло закрутились до ритму музики. У наступному танці ми побачили щасливих батьків, що з радістю танцювали із своїми дітьми чи синами.

Забавою закінчилися градаційні святкування. Хочемо вірити, що спогади про них залишаться надовго у пам'яті всіх.

Р. С. З.

З уваги на постійний зріст коштів друку, а зокрема в останніх часах на підвищення поштових оплат, Видавництво „Свобода“ змушене зменшити число гратисових газет.

У Сороковий день відходу у вічність
бл. п.
ВОЛОДИМИРА БАКАЛЬЦЯ
будуть відправлені
ЗАУПОКІЙНІ СЛУЖБИ БОЖІ І ПАНАХИДИ
в понеділок, 31-го серпня 1981 року
в церкві св. о. Миколая в Пассейку, Н. Дж., о год. 6:30 рано;
в монастирі оо. Студитів в Римі;
в церкві св. Володимира в Глен Спей, Н. Я., о год. 9-й рано;
в церкві св. о. Миколая в Баффало, Н. Я., о год. 7-й рано.
Родину, Приятелів і Знайомих просимо ласкаво згадати Покійного в цей день у своїх молитвах.
МАРІЯ БАКАЛЕЦЬ з Дітьми

Братство Українських Січових Стрільців і Українська Вільна Громада в ЗСА
в глибокому смутку повідомляють Товаришів Зброї і все Українське Громадянство, що 24-го серпня 1981 року в Нью Йорку, відійшов у Вічність заслужений член Управи

сл. п.
Д-р ГРИГОР НИЧКА
ПАНАХИДА — в п'ятницю, 28-го серпня 1981 р., о год. 8-й веч. в похоронному заведенні П. Ярем в Нью Йорку.
ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ в суботу, 29-го серпня 1981 року з церкві св. Юра о год. 9:30 ранку на українській цвинтар св. Андрія в С. Бавид Брук, Н. Дж.
Управа Братства УСС
і Управа Української Вільної Громади

Ділимось сумною і болючою вісткою, що дня 12-го серпня 1981 року, по довгій і тяжкій недузі, на 60-му році життя в Торонто, Канада, відійшов від нас у Вічність
бл. п.
ГРИГОРІЙ МОЧЕНКО
вояк Української Гал. Дивізії УНА та інших воєнних з'єднань у Другій світовій війні, колишній учитель народних шкіл на Рідних Землях.
Залишив в глибокому смутку:
дружину — ОЛЬГУ
сина — ГРИЦЯ та ІЛІРІЯ
дочку — ГАЛЮ ФЕДОРЧАК з мужем ПЕТРОМ та донечкою МЕЛАСЕЮ
дочку — ОЛЕКСАНДРУ ЗАХАРЧУК з родиною
ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

УСВТ „ЧОРНОМОРСЬКА СІЧ“ під протекторатом УСЦАК

за чашу Українського Братського Союзу

В турнірі братимуть участь дружини: УСВТ „Чорноморська Січ“, УСК — Нью Йорк, СК СУМ „Крилаті“ — Йонкерс, УСТ „Лев“ — Філадельфія і УАСТ „Львів“ — Клівленд.

Початок змагань — субота, 29-го серпня 1981 р., год. 1-ша по поп. на оселі „Верховина“, Глен Спей, Н. Я.

ОСЕЛЯ ОДУМ-у „КИЇВ“

ЗАКРИТТЯ СЕЗОНУ на оселі ОДУМ-у „Київ“ на ДЕНЬ ПРАЦІ
у суботу, неділю й понеділок, 5, 6 й 7-го вересня 1981 року.

Остання нагода відпочити на свіжому повітрі, зустрітись з Приятелями й поїсти смачного українського печення „Барбекю“ на

ПІКНІКУ

у суботу, 5-го вересня 1981 р.
ЧЕКАЄМО НА ВАС.
УПРАВА ОСЕЛІ ОДУМ-у „КИЇВ“

Вступайте в члени УНС!

„Україна“ на стейтовому ярмарку в Ілліной

Відомий український танцювальний ансамбль „Україна“, мистецька одиниця при Осередку СУМ-А ім. Миколи Павлушкова в Чикаго, взяв участь в Іллінойському стейтовому ярмарку „Стейт Фер“. Ансамбль „Україна“, під керівництвом балетмейстра Євгена Літвінова мав чотири окремі виступи на протяжні двох днів, 15-го і 16-го серпня. Численна публіка нагородила українську групу найбільш грімкими оплесками серед усіх інших учасників мистецької програми.

Іллінойський ярмарок — це ярмарок, що його влаштував уряд стейту щорічно у столиці стейту Спрингфілд. Тисячі глядачів переходять через браму цього ярмарку денно.

Цього року провідники стейтового ярмарку вперше запровадили так звані етнічний розділ, щоб відзначити різноманітність національного складу населення стейту.

Це не перший раз, українці взяли участь в Ілліной Стейт Фер, бо з нагоди 200-річчя ЗСА у 1976 році виступили сумісний юнацький хор „Ватра“ та сумісська юнацька танцювальна група (попередник ансамблю „Україна“).

Ансамбль „Україна“ виступив двічі у суботу, 15-го серпня, виконавши довгий танець „Українська сюїта“. Глядачі реагували дуже тепло й широко, хоч вони були вимушені одногодинним виступом польського хору „Ліра“ та Ірландської Ліги.

Тарас Дрозд

Не критикуйте...

(Продовження зі стор. 2)

тема для „Дружньої бесіди“. Треба спершу жити в українську громаду й пізнати „правду правду“ про її установу. Критикувати УНІГУ — це не „табу“, що його не вільно торкатися. Були і є (та напевно і будуть) слушні причини для критики, як ось видання великої англійської книги „Ді Юкрейн“ — з родівником, — або толерування союзу скасування літери „г“; але існування цього центру української науки в одному з найбільш престижних університетів світу, випуск цієї установи вже десяти років українських молодих людей з докторськими дипломами, що відкривають їм двері до наукової кар'єри в різних університетах, — створення цього

осередку завдяки небаченій ентузіазму гурту нашої молоді та жертвенності українського суспільства на поселеннях — це такий історичний осяг, що треба обережно стосуватися супроти нього своєю критикою.

Хай дарує С. Караванський, якого автор цих рядків шанує як людину, що стільки натерпілася і зберегла свій національно-політичний хребет, шанувати, як письменника й журналіста, та як людину, що аналізує проблеми, — хай він повірить, що мені було дуже прикро писати ці рядки, але це вина невідповідного використання колонки „Дружньої бесіди“ для бесіди, яка не була дружньою.

ПІСЛЯ СМЕРТІ ДЕСЯТОГО ІРЛАНДСЬКОГО В'ЯЗНЯ в часі голодівки в тюрмі Мейз в Белфасті і відступлення одного, а саме, Петрика Квінна, від голодівки, зголосився новий в'язень до тієї голодівки — Бернард Фокс, який відбував 12-річний засуд за перенесення вибухівки та збомблення готелю, в якому перебували цивільні люди. Закон таких вчинків не визнає політичними і засудженням за них не дає права політичних в'язнів. У боротьбі за отримання тих прав дотепер померло в часі голодівки десять в'язнів. Якщо англійський уряд не поступиться, тоді й тим, що тепер голодують, грозить смерть.

3 діяльності УВУ в академічному 1980-81 році

Із звітів, підготовлених на Професорську раду Українського Вільного Університету, присутні члени Професорської колегії мали нагоду дізнатися, що в академічному році 1980-81 утримано всі три діяльності. Крім зимових курсів (традиційного зимового вишкольного курсу української мови у Маквеллері) мали місце всі передбачені роди навчання в УВУ у Мюнхені в часі семестру: крім семестрального викладу на філософському факультеті та на факультеті права й суспільно-економічних наук, крім традиційного вишкольного літнього курсу української мови, були педагогічні курси (в цьому році четвертий раз), курси української мови для початківців, та курси східноєвропейської цивілізації для учасників спеціального курсу, сполученого з поїздкою по Європі („Стежками батьків“). В загальному у викладах взяло участь понад 130 студентів та курсантів; точніші дані будуть подані у закінченні семестру (у Бюлетені УВУ, який з'являється від років з датою 31-го серпня).

Звідань відзначено 12 позицій, при чому й тут підсу-

мок був тільки провізоричний, бо низка видань стоїть безпосередньо перед закінченням (німецьке видання „Ікон“ С.Гордінського; збірник, присвячений релігійній проблематиці в Україні; збірник на пошану с.п. ректора УВУ проф. В.Орельського). Спеціально цінним був збірник на пошану Головного Отамана С.Петлюри із матеріалами конференції, влаштованої в Парижі у сторіччя його народження. Чимало матеріалів професорів і викладачів УВУ вміщено у німецьких „Записках“ Товариства Сприяння Українській Науці, що знайшло широкий відгомін серед німецьких наукових кіл.

Пожавлено вечірні виклади для українських аудиторій — всіх їх було вже понад 30, не враховуючи імпрез, що відбулися в УВУ, але були призначені для чужої аудиторії. Зокрема часто відбуваються виклади в часі літніх семестрів, щоб дати змогу позайомити українську колонію із заокеанськими гостями УВУ.

Дуже поважною була праця УВУ на зовнішньому відтинку, коли насамперед стараннями факультету права й суспільно-економічних наук підготовлено українсько-польську конференцію у приміщеннях УВУ, яку підготувала окрема комісія під головуванням проректора проф. З.Соколюка. На цій дводенній конференції прочитано 20 доповідей. Відоме слово ректора було вміщено в „Зішитах історичних“ у перекладі на польську мову (перу Ю.Лободовського). Делегатура з Франції підготувала, як вступ до ювілею УВУ, разом з Національним Інститутом славянських студій у Парижі Масаріківську конференцію, під почесним головуванням ректора Сорбонни й зі святковою сесією в репрезентативній залі Сорбонни. У цій конференції, що стала виявом чесного-української співдії, прочитано 17 доповідей, які вже віддані до редакційного опрацювання. В конференції, крім українців, чехів та словаків, приймали участь французи, голляндці та англієць. У певному зміслі продовженням цієї конференції була Масаріківська конференція у Штутгарті, і нею відзначено не тільки 60-річчя УВУ, але й 25-річчя співдії УВУ з університетом у Штутгарті, з яким вже спільно влаштовано досі приблизно 40 вечорів.

Зв'язані з ювілеєм 60-річчя УВУ були також мистецькі виставки УВУ у трьох різних місцевостях Німеччини (Біліфельд, Детмольд, а — останню Мюнхен). Всі ці виставки відбулися у репрезентативних приміщеннях Німецького банку і в них взяли участь 22 українські мистці із 90 експонатів. Відгук преси у Північній Німеччині був дуже прихильний. Через залю перейшло понад 10.000 відвідувачів (в кожній місцевості виставки були відкриті для оглядання по три тижні).

В приміщеннях УВУ були приготувані дві далішні виставки мистецтв, що недавно прибули з України (групи мистців із Одеси В.Сазонова), які були продумані у такий спосіб, щоб можна було зацікавити чужинську публіку. Дві далішні виставки, які минулими роками мали місце в УВУ, повторено (звичайно) у нових експонатах) у німецькій галерії у близькій купелівській містечку Бад Айлінг. Власнича цієї Галерії Гогенгаль-Пуллой мала сама виставку в УВУ із того часу, вона тримала постійний контакт із УВУ. До речі з нагоди 80-річчя її чоловіка інж. О.Пуллоя (сина відомого винахідника світової слави й перекладача Св. Письма на українську мову проф. І.Пуллоя) УВУ влаштував окрему Академію із участю численних німецьких приятелів родини Пулло-Гогенгаль.

Для поширення зв'язків із німецьким науковим світом

улаштовано спеціальну зустріч членів кураторії та Наукової Ради Дому Української Науки, на яку запрошено також кількох приятелів-фахівців. Коли В.Янів інформував присутніх про

осагнення УВУ в останніх роках та про плани на майбутнє, відомий приятель українців проф. д-р Г.Штадтмюллер, який від початку існування Наукової Ради був її членом, і якого відзначено з нагоди його 70-річчя почесним докторатом УВУ, доповідав про Україну та українців із точки зору нім-

ців.

В зв'язку із 60-річчям УВУ

отримав також деяке звання дотатий з боку федерального та баварського урядів. Вправді УВУ й надалі в більшості приречений на власні фонди (які становлять приблизно три чвертини всіх надходжень), але звання дотатий має незаперечно своє значення, як призначення на виявлену активність. На засіданні Ради вирішено закінчити ювілей 60-річчя УВУ спільною конференцією, підготовленою разом із Домом Української Науки, у 20-річчя існування цього Дому („Товариства Сприяння Українській Науці“).

Різномісна й успішна діяльність ректорату й деканатів

знайшла повне признание учасників Професорської ради, у висліді чого уступаючим органам одноголосно уділено абсолютну резолюцію, що жодному керівництву продовжувати діяльність і в наступному академічному 1981-82 році.

Перед ювілейною (Продовження зі стор. 2)

лок, Кулик, Сенюк, Стефанюк, Босій, Юрчак, Глушак, Ошнік, Куць, Гада, Смик, Федорович, Галинський і згаданий вже Юрій Максим'юк. Крім них у Варшавському Оперному Театрі поза членами балету хору й оркестру два найкращі співаки-солисти — це українці Демченко і Папирський з сином свого товариша-земляка, навіть з однієї дільниці, які потрапили на польські терени, будучи там учителями: тепер він, очевидно, вже на пенсії.

Яр. К-ий

КОЛИ ПОДОРОЖУЄТЕ:

- АВТОМ
- виступом або чужим
- АВТОБУСОМ
- ПОЇЗДОМ
- ЛІТАКОМ
- чи КОРАБЛЕМ

всюди і завжди хоронить

Вас

акцидентова грамота УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ!

Мілена Рудницька Невидимі Стилмати

Книжка у твердій темно-бронзовій обгорітці із золотими буквами. 552 сторінки із фотографічною документацією. Ціна 15.00 доларів.

SVOBODA
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07303

Мешканці стейту Нью-Джерсі можуть замовити цю книгу за \$5.00

REAL ESTATE

KERHONKSON, N.Y.

2 Houses. 5 rooms each. Heated. Almost 2 acres on good stream. Other buildings: \$32,500

14 all year cottages. 13 acres. swimming pool, steam, other buildings. Good for income or group. Near Soyuzivka.

KATES REALTY

Kerhonkson, N.Y. (914) 626-4141

ОДИНОКА ПАРЦЕЛЯ

в українській секції 1-ї акрії за \$4,000.00. в Eldred, N.Y. недалеко УБС-Союзу мусить бути негайно продана
Tel.: (914) 557-8741

ДИМ

1 спальня, гарна площа, модерна кухня, в суєдстві української церкви, низьке утримання хати, \$35,000.00. Spring Valley, N.Y.
Tel.: (914) 352-0417

OFUNERAL DIRECTORS

Richard H. Burnadz

UKRAINIAN FUNERAL HOME
McNERNEY BURNADZ

371 Lakeview Avenue
CLIFTON, N.J.

Phone: (201) 772-1880
R. H. Burnadz —
J. J. McNERNEY

Funeral Directors
Chapels available through out the Metropolitan Area.

SINKOWSKY

FUNERAL SERVICE
3535 East Tremont Avenue
BRONX, N.Y. 10465

Tel.: 868-2475

191 Avenue "A"
NEW YORK, N.Y. 10009

Tel.: 674-8630

Директор ЮСІФ
СЕНКОВСЬКИЙ

Займає влаштування похоронів у каліфорнії, поліції, в кожній районі міста. Похорони по міських цінах.

ПЕТРО ЯРЕМА

УКР. ПОГРЕБНИК

Займається Похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ

КОНТРОЛЬОВАНА ТЕМПЕРАТУРА

Peter Jarema

129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y.

ORegon 4-2568

STI scope travel inc

Tel (201) 371-4004 845 Sanford Avenue,
Newark, New Jersey 07106 Cable: Scopetrav Newark

УКРАЇНСЬКЕ БЮРО ПОДОРОЖЕЙ МАРІЙКИ ГЕЛЬБІГ

„ОСІНЬ“

Warm Mineral Spring, Fl.

від 26-го жовтня до 9-го листопада 1981 р.

Провідник: пані ІВАННА САВИЦЬКА

МАРШРУТ ВКЛЮЧАЄ: двотижневий поїзд у Ворм Мінераль Спрінг із славними болотистими купелями. Приміщення у двоосібних кімнатах, з приватною ланізкою та кухнею. Приємне товариство і багата програма.

КОШТ ВКЛЮЧАЄ: перелет Ньюарк — Сарасота — Ньюарк (прямий лет). Транспорт: летовище — готель — летовище. Приміщення та щоденний довід до харчових склепів.

Зголошення із завдатком в сумі 100 дол.

„ДО СОНЦЯ“

ARUBA

від 26-го грудня 1981 р. до 2-го січня 1982 р. — 8 днів

Кошт включає: перелет Нью Йорк/Аруба/Нью Йорк. Транспорт: летовище — готель — летовище, двоосібні кімнати в „Галідей Іл“, портераж.

Зголошення із завдатком в сумі \$200.00 приймається до 15-го серпня 1981 р.

„ЧОРНИЙ КОРАЛЬ“

Caymen Islands

від 15-го до 26-го січня 1982 р. — 12 днів

Провідники: п-во ХРИСТИНА та ІВАН КЛЮФАСИ

Кошт включає: перелет з Нью Йорку або Чикаго. Транспорт: готель — летовище — готель, двоосібні кімнати над самим побережжям, наливне і податки.

Зголошення із завдатком в сумі \$200.00 приймається до 1-го жовтня 1981 р.

ЛЕЩЕТАРСЬКІ ПРОГУЛЬКИ \$ 399.00

„СНІЖОК“

Stowe, Vermont

від 27-го грудня 1981 р. до 1-го січня 1982 р. — 6 днів

Провідники: П-во ОЛІА і ТАДЕЙ ПОНОСІ

Кошт включає: транспорт автобусом Ньюарк/Стів/Ньюарк. 4-осібні кімнати, сніданки та вечері, лещетарські витяги на 4 дні та Новорічну вечерю.

Зголошення із завдатком в сумі \$100.00 приймається до 1-го жовтня 1981 р.

Місця обмежені до 30 осіб.

„ПРИГОДА“

Lech, Austria

від 19-го до 27-го березня 1982 р. — 9 днів

Провідник: Іж. МИРОН ШАРКО

Кошт включає: перелет Нью Йорк/Цюрих/Нью Йорк. транспорт з Цюриху до готелю в Леху, двоосібні кімнати, сніданки і вечері, наливне і податки.

Зголошення із завдатком в сумі \$200.00 приймається до 1-го жовтня 1981 р.

All prices subject to change.

Granite

Телеф. (201) 372-0488

ROSE-HILL MONUMENTS

184 UNION AVENUE IRVINGTON, N.J. 07111

S. ZELINSKY — ПИЛИП ЧУЯ

ПЕРШЕ УКРАЇНСЬКЕ ПІДПРИЄМСТВО НАДГРОБНИКІВ. СТАВЛЯЄМО ПАМ'ЯТНИКИ НА ВСІХ ЦВІНТАРЯХ І НА СВ. АНДРІЯ В С. БАВНД БРУКУ, НЬО ДЖЕРЗІ І СВ. ДУХА В ГЕМПТОНБЕРГУ, НЬО ЙОРК.

Marble

Bronze

Шукаєте за другим прибутком?

Станьте ОРГАНІЗАТОРОМ УНСОЮЗУ

ПРАЦЯ

НА ПОВНИЙ ЧАС, АБО НА КІЛЬКА ГОДИН. Можете починати свою кар'єру, організуючи спершу свою родину і приятелів.

За інформаціями пишьте до:

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION

30 Montgomery St. • Jersey City, N.J. 07302

Atten: Organizing Dept.

або телефонуйте (201) 451-2200 (Collect)

або (212) 227-5250

Скористайте з внімово доброї нагоди

ОГОЛОШЕННЯ

в Календарі УНСОЮЗУ на 1982-ий рік

який появиться в повному 20-тисячному тиражі „Свободи“

Цим Ви зможете познайомити весь український загаль з Вашою установою, Вашою професійною обслугою чи Вашим підприємством

Одна сторінка \$90.00
Пів сторінки 50.00
Чверть сторінки 33.00
Одна восьма сторінки 20.00

Замовлення і належність проситься надіслати найдалше до 15-го вересня 1981 р.

SVOBODA

30 Montgomery St. • Jersey City, N. J. 07302